

Anita Coenraads:

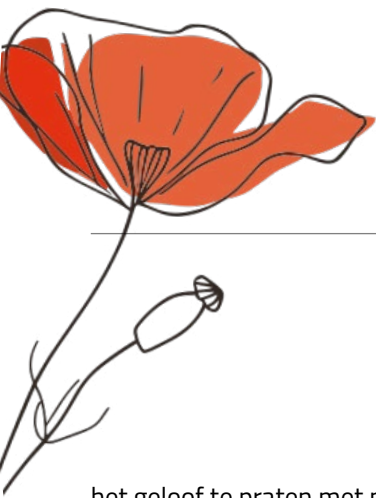
“Samen dragen is zo belangrijk”

Op 27 oktober 2024 neemt Anita Coenraads afscheid als pastoraal werker van de Eusebiusparochie. Parochianen kennen Anita als een warm, spontaan en hartelijk persoon. Dat zijn goede eigenschappen voor een pastoraal werker, maar wat zijn haar diepere drijfveren?

Je hebt niet altijd als pastoraal werker gewerkt. Wat deed je hiervoor en wat zorgde ervoor dat je alsnog pastoraal werker werd?

Anita: “Ik kom uit een echt katholiek gezin en ben daarom van jongs af aan opgegroeid met het geloof. Van mijn vader en moeder leerde ik de waarde ervan: dat God altijd bij je is en dat je bij Hem mag zijn wie je bent. Het was een modern katholiek gezin: mijn moeder (en ik) waren lid van de Acht Meibeweging¹ die voorstander was van vernieuwingen in de Rooms-Katholieke kerk. Na mijn middelbare-school-periode heb ik de MBO-opleiding Inrichtingswerk² gedaan. Ik werkte 12 jaar in een gezinsvervangend tehuis en daarna heb ik 18 jaar in de psychiatrie gewerkt. In mijn vrije tijd was ik al bezig binnen mijn parochie in Duiven/Westervoort: ik was voorzitter van het liturgisch beraad, leidde de doopvoorbereidingsgroep en dergelijke. Ik volgde de Diocesane Kader Vorming³. Op een gegeven moment vond ik het lastig dat ik als professioneel werkende in de psychiatrie niet geacht werd over

het geloof te praten met mijn cliënten, terwijl zij, naar mijn mening, juist kunnen profiteren van het geloof dat je met al je zorgen, pijn en verdriet bij God terecht kunt. Ik vond dat echt een gemis. Daarom heb ik de ommezwaai gemaakt. Ik ben gaan studeren en deed de bachelor en master HBO Theologie⁴. Ik maakte tijdens mijn studie kennis met bibliodrama⁵ en dat vond ik erg verrijkend. Het is voor mij een goede manier om mij in te leven in het Bijbelverhaal en hoe de verschillende mensen binnen het verhaal zich voelen. Ook heel belangrijk voor mij was dat ik in mijn studie in aanraking kwam met 'presentie': het er zijn voor mensen zoals ze zijn. De mensen bepalen het contact en wat ze nodig hebben. Groot voorbeeld daarin is Jezus, die aanwezig wilde zijn bij de uitgestotenen: zieken, stervenden, melaatsen, hoeren en tollenaars. In de voetsporen van Jezus wil ik ook present zijn bij mensen. Met de kracht die ik ontleen aan Bijbelverhalen wil ik tot zegen zijn. Ik ben een mensenmens en nieuwsgierig naar wat er in hen leeft, in alle omstandigheden. Het lijkt op het werk van een vroedvrouw: naar boven halen wat in de ander leeft. Zo kan pijn en verdriet samen worden gedragen en kunnen mensen vooruit worden geholpen. De opleiding was voor mij heel waardevol, ook vanwege de mede-studenten. Ik heb nog steeds met hen contact."

Je werd 15 jaar geleden aangenomen als pastoraal werker in de toenmalige parochie 'De Wijngaard'. Is het gelukt om present te zijn?

"Ik hoop van wel. Ik ben voorgegaan in vieringen, heb uitvaarten geleid, werkgroepen opgezet en begeleid, geloofsgemeenschappen ondersteund, cursussen geleid, inloopactiviteiten georganiseerd en nog veel meer. Maar presentie blijft niet beperkt tot mensen die de kerk of een cursus bezoeken. Presentie is ook aanwezig zijn in het dagelijks leven van mensen die helemaal niet op zoek zijn naar het geloof of naar de kerk. Ik zat ook weleens zomaar op een bankje om gesprekjes aan te knopen met mensen in de buurt om te horen wat er leeft. Zo heb ik een keer een huwelijksaanzoek gekregen van een Turkse meneer op leeftijd!

Maar ook present zijn bij mensen die moeilijk de deur uit kunnen, vind ik belangrijk: mensen die eenzaam zijn, psychische problemen hebben, in de financiële sores zitten of ernstig ziek zijn en gaan sterven. Deze mensen hebben het nodig om zich gezien en gehoord te voelen, zich gedragen te weten en om kleine lichtpuntjes van hoop te vinden. Zo zijn mensen soms teleurgesteld in hun kinderen, omdat die niet meer naar de kerk gaan. Maar die kinderen blijken wel klaar te staan om naasten te helpen of actief

te zijn in de milieubeweging. Zij zijn zo ook lichtpuntjes voor de wereld om hen heen.”

Families zijn je ongelooflijk dankbaar voor je intensieve begeleiding als een familielid terminaal ziek is en overlijdt.

“Jij zegt het, maar ik vind dat niet meer dan normaal. Ik ben namelijk stellig van mening dat pastoraat niet stopt als mensen ziek zijn en niet meer in de kerk komen. Mensen hebben waardevol geleefd en ik wil eraan bijdragen, dat ze ook waardevol en waardig sterven; dat er een liefdevolle sfeer is tijdens het hele proces. Onderdeel daarvan is de ziekenzegen met de betrokkene en de familieleden die dat willen. Dat wordt meestal als heel indrukwekkend ervaren ook als de familie zelf niet meer kerkelijk of gelovig is.”

Je hebt wel een heleboel gedaan! Hoe hield je het vol?

“Op de eerste plaats door in het werk zelf grenzen te stellen. In een gespreksgroep moet iedereen zijn verhaal kunnen vertellen. Een veelprater wordt door mij onderbroken. Ze vonden mij streng doch rechtvaardig. Verder heb ik ernaar gestreefd om onvoorwaardelijk van iedereen te houden, maar dat moet wel wederkerig zijn. Mensen hoeven het niet met mij eens te zijn maar er moet wel wederzijds liefde en respect zijn. Het werk moet samen gedragen worden. Ik ben daarin weleens teleurgesteld, maar heb ook veel liefde ontvangen.

Op de tweede plaats zorgde ik in mijn vrije tijd voor ontspanning. We gingen vaak even weg en dan nam ik mijn werk niet mee. Ook in mijn vrije tijd deden zich weleens gevallen voor waarvan ik dacht dat ik vanuit mijn beroep zou kunnen helpen, maar dan hield ik bewust afstand. Als je anderen wilt helpen, moet je ook goed voor jezelf zorgen, zoals Karen Armstrong⁶ laat zien in haar boek 'Compassie'.

Op de derde plaats heb ik een partner die al een tijdje geen betaald werk meer doet. Hij kookt elke dag. En als ik 's avonds na een vergadering of bezoek of cursus thuiskom, staat de warme chocolademelk klaar. Maar het is wel veel. Ik kan het niet laten om, ook als ik zelf niet fit ben, een klein beetje aandacht aan die mensen te schenken, omdat het zoveel kan betekenen.”

Je gaat stoppen terwijl je nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebt bereikt. Waarom?

“Het is een combinatie van factoren. Mijn man is al een tijdje uit het arbeidsproces en wij willen minder ‘moeten’. En het werk wordt steeds zwaarder. Toen ik begon in de parochie had ik nog tien collega’s met wie ik het werk kon delen. Nu ben ik nog samen met collega Ellie Smeekens, de pastoor en iemand voor het jongerenwerk. De nood is zo groot en er is zoveel verdriet, maar het is te veel voor mij. Het drukt op mij om ‘nee’ te moeten verkopen. Daarbij ervaar ik ook te weinig steun vanuit het bisdom. Pastoraal werkers en vrouwen in het bijzonder worden steeds meer gemarginaliseerd in de Rooms-Katholieke kerk. Het ‘samen dragen’ van de noden in de parochie en in het bisdom, ervaar ik niet altijd. En dan is er nog het gezin. Wij hebben nu vier kleinkinderen. De ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het grootbrengen van hen, maar wij vinden het prachtig om opa en oma te zijn! Wij willen daar tijd voor hebben.”

Wie gaat al jouw werk overnemen?

“Dat is de vraag. Professionele werkers zijn schaars. Ik ben bang dat de warme kant van de kerk een beetje gaat wegvallen. Ik hoop daarom dat er in de parochie mensen opstaan die taken willen gaan overnemen. Misschien zijn mensen wel te veel gepamperd in die zin, dat de kerk te veel regelde. Mensen zullen nu zelf een stap moeten zetten, als ze de

warme kant van de kerk belangrijk vinden. Deels gebeurt dat al zoals in de werkgroep Samen Nabij. Vrijwilligers zijn al belangrijk en worden nog belangrijker.”

Wat ga je nu doen, nu je stopt als pastoraal werker?

“Om te beginnen: helemaal niets. Nou ja... -Ik blijf uitvaarten leiden. Daarnaast gaan mijn man en ik graag op reis, we spelen golf, we houden van de familie en van een hapje en een drankje. Maar verder laat ik het op mij afkomen.” Op de achtergrond laat partner Ruud weten, dat hij alles goed vindt, zolang Anita maar denkt aan haar gezondheid. Anita: “Verder vind ik het belangrijk dat ik zelf in mijn geloof gevoed blijf. Niet dat ik iedere zondag in de kerk zal zitten, maar ik denk er wel aan om deel te nemen aan een geloofskring of iets dergelijks. Geloof, hoop en liefde lopen als rode draad door mijn leven en dat zal zo blijven.”

Feestelijke
Afscheidsviering

UITNODIGING

27
OKTOBER
2024

ANITA
COENRAADS-ZERNITZ

Op **27 oktober** aanstaande neem ik na 15 jaar
pastoraal werker te zijn geweest in Arnhem en
omgeving afscheid om met vervroegd pensioen te
gaan.
Mijn feestelijke afscheidsviering zal zijn om **9.30 uur**
in de **Emmaüskerk**, Rode Kruislaan 2 in Dieren, met
aansluitend een receptie.
Ik hoop velen dan te mogen ontmoeten!

Speciaal op deze dag wil ik mijn ouders Frans en Clara
Zernitz bedanken voor mijn leven, mijn opvoeding en
mijn wijze van het gelovig in het leven staan.
Mijn wens is dan ook, om vandaag speciaal mijn
ouders te eren en om zelf geen cadeau te ontvangen,
maar als u wat wil doen om dan een kleine gift
te doneren aan het Sint Franciscusfonds en voor
het scholingproject in Gambia van Angelike Rohde
(parochiaan).
Deze gift kunt u in de bus deponeren die hiervoor in de
Emmaüskerk komt te staan en/of te doneren op het
nummer: NL83ABNA0435262025 t.n.v.
St. Franciscusfonds, Arnhem.

Mijn dank is groot.
Warme groet – Anita Coenraads-Zernitz

-
- ¹ De Acht Meibeweging was een platform van organisaties van Nederlandse katholieken, dat in 1985 werd opgericht uit onvrede met de volgens hen regerende orthodoxe stroming in de Nederlandse Katholieke Kerk. Op 21 november 2003 werd ze overbodig geacht en opgeheven. Haar achterban was sterk in omvang afgenomen door ontkerkelijking en vergrijzing. Voor meer info zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Acht_Meibeweging
- ² De MBO-opleiding Inrichtingswerk richt zich op het begeleiden en ondersteunen van mensen met een zorgbehoefte. De opleiding heeft vakken zoals psychologie, communicatie en methodisch werken. Verder komen praktische vaardigheden aan de orde zoals het opstellen van zorgplannen, begeleiden van cliënten en het bieden van persoonlijke verzorging. Er wordt geleerd met ouderen, kinderen, jongeren met gedragsproblemen, dak- en thuislozen, en mensen met een beperking om te gaan.
- ³ Diocesane Kader Vorming (DKV) is een trainingsprogramma binnen de Katholieke Kerk dat gericht is op de vorming en opleiding van leken die leidinggevende of kaderfuncties vervullen binnen de kerkelijke gemeenschap. Het doel van deze vorming is om de deelnemers te voorzien van de nodige kennis, vaardigheden en spirituele verdieping om hun rol effectief en met overtuiging te vervullen.
- ⁴ Een bachelor en master HBO Theologie zijn opleidingen gericht op theologie en religiewetenschappen. Deze opleidingen richten zich op een praktische benadering van theologie, met aandacht voor de toepassing van theologische kennis in verschillende contexten zoals kerkelijke gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en educatie.
- ⁵ Bibliodrama is een populaire methode om Bijbelse verhalen op een ervaringsgerichte manier te verkennen. Het wordt gebruikt in theologische opleidingen om een dieper begrip van Bijbelse teksten te ontwikkelen door zich in te leven in Bijbelse personages en gebeurtenissen. Door samen verhalen te verkennen en te delen bevordert Bibliodrama gemeenschapsvorming en versterkt het de onderlinge band.
- ⁶ Karen Armstrong is theologe, voormalig kloosterling, auteur van veelgelezen spraakmakende boekwerken en therapeut. Ze staat bekend om haar werk op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en compassie. Ze heeft ervaring in zowel psychologie als coaching en richt zich op het bevorderen van emotioneel welzijn en zelfbewustzijn. Haar boek 'Compassie' onderzoekt de rol van compassie in het verbeteren van relaties en persoonlijke groei, en biedt praktische inzichten voor het ontwikkelen van empathie en medemenselijkheid in het dagelijks leven. Armstrongs benadering is vaak gericht op het creëren van positieve verandering door middel van innerlijke groei en het versterken van sociale verbindingen.